

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 3. Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 3.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1903.

Leto XVI.

Ob koncu leta.

Poslednjikrat stopa danes „Domoljub“ pred svoje naročnike v stari obleki. Vselej mu je ob taki priliki nekako tesno pri srcu, ker ne vé, kaj bo prineslo zanj novo leto. Ali novih prijateljev, novih gorkih src širom slovenske domovine? Ali pa morda to pot zadnjikrat potrka na vrata dosedaj zvestih naročnikov in marsikateri izmed njih mu več ne odpre?

Ne, to se ne bo zgodilo, to se ne sme zgoditi. Saj se je zadnjič tako prijazno priporočil in obetal, da hoče v novem letu vse storiti, da bodo naročniki z njim zadovoljni. Da bo tem lažje držal svoje obljube, se obrača danes še posebno do svojih dosedanjih in novih sotrudnikov ter jih prosi podpore tudi v novem letu. Da bodo pa dopisniki res dobri sotrudniki, jim „Domoljub“ priporoča to-le: Poročajte take stvari, ki ne zanimajo samo par oseb v domači vasi, temveč tudi širje občinstvo. Bodite kratki, jasni! Le nikar dolgih dopisov; razdrobite jih v kratke novice, ki veliko bolj zanimajo. Ne pišite nikdar na obeh straneh papirja. Ako je papir popisano samo na eni strani, ga je mogoče razrezati in hitro razdeliti med več stavcev. Ne pišite preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

Iz istega vzroka puščajte ob strani papirja prazen rob. Pod dopis zapišite vselej svoje pravo ime. Brezimnih dopisov ne bomo sprejemali. Poročajte o pravem času; vsaj en teden pred tistim četrtkom, ko izide „Domoljub“, mora urednik imeti dopis že v rokah. Zapomnite si: „Domoljub“ se ne postavi in še manj natisne v enem dnevu! Naposled nikar ne bodite hudi, ako vam urednik kaj črta; vedite, da je storil to iz pametnega vzroka. Če tudi dopis vrže v koš, se nikar ne jezite; dostikrat je veliko boljše, ako dopis nikdar ne ugleda belege dne. Dopise pošiljajte vedno uredništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, nikdar pa upravništvu. Upravništvu se pošilja denar, inserati, pa reklamacije: to se pravi, pritožbe, če kdo ni prejel kake številke. Ravno tako se vse spremembe v naslovu pošiljajo samo upravništvu. Ako se točno ravnete po tem navodilu, prihranili nam boste veliko dela in sitnosti.

Ako se bo vse tako izvršilo, kakor želimo, potem bo „Domoljub“ v novem letniku gotovo prekosil svojega prednika. Potem tudi brez skrbi smete agitirati zanj, ker vam bodo vsi hvaležni, ki se bodo nanj naročili. Ko bi vsi tako gorko srce imeli za „Domoljuba“, kot neki gorenjski mladenič, potem bi število njegovih naročnikov go-

tovo poskočilo. Ta mladenič je poslal pismo, ki ga tu v preudarek prinašamo:

„Dragi tovariši! Bliža se novo leto. Čas bo naročiti zopet časopise. Ob tej priliki vabijo vsi časniki na vabilo. Tudi jaz, dragi tovariši-mladeniči in mladenke, bi vas povabil, da si naročite kak časopis. Moja misel namreč je, da bi se mladina na Kranjskem bolj oprijela „Domoljuba“, tako kakor se je štajarska mladina obeh spolov oprijela „Našega Doma“. Zato bi tudi jaz vam danes, dragi tovariši-mladeniči, zaklical na ves glas: „Oprimite se ‚Domoljuba‘ z vsem srcem, naročajte ga v obilnem številu!“

Vsaka poštena slovenska hiša mora za naprej imeti „Domoljuba“! Tistih borih 80 krajcarjev si lahko prihrani vsak, da si ga naroči. Zato, dragi tovariši, agitirajmo za „Domoljuba“! Vsak naj skuša pridobiti vsaj enega novega naročnika! Ne bojmo se ne truda ne pihanja od strani nasprotnikov. Koliko storé sovražniki katoliškega imena za svoje časnikarstvo! Lahko potem stojé taki listi na vrhuncu sedanjega časa. Tudi katoliški listi bi se bolj povzdigovali, ko bi jih bolj obilno naročevali, jih redno plačevali in po možnosti tudi vanje dopisovali. Zato naročajmo dobre časnike zase in če je Bog komu dal kaj več premoženja, naroči naj ga tudi revnemu sosеду; s tem delamo zaslužna dela za Boga in za narod! Podpirajmo jih po svoji moči tudi z dopisovanjem, pa tudi z rednim plačevanjem. Dajmo jih brati tudi drugim, ki jih sami ne morejo naročiti! S tem bomo največ storili v obrambo največjih narodovih svetinj: vere in besede materine!“

Mi temu pismu ne dostavljamo družega kot: „Pojdi in stori tudi ti tako!“

Vsem naročnikom in dopisnikom pa: „Veselo in srečno novo leto!“

Štedimo!

Bliža se konec starega in početek novega leta. Ob tej priliki dober gospodar pogleda nazaj in naprej. Vpraša se, kako je v preteklem letu gospodaril in iz skušenj preteklosti si napravi načrt za gospodarstvo novega leta.

Poglavitno načelo vsacega dobrega gospodarstva je štedenje. Pa ne vsako štedenje, temveč dobro, pametno štedenje. Kajti neumno štedenje ni nič boljši kot zapravljivost. Ako n. pr. kmet z gnojem

štedi, namesto da bi njivo pognojil — je to gorostasna neumnost, ki mu je le v škodo. Ravno tako neumno je pa, če denar doma spravi — namesto da bi ga obrestonosno shranil v hranilnici. Kajti denar mora denar delati — kdor se tega ne drži, ta denar skozi okno meče, kakor kak zapravljivec.

Vzemimo izgled. Če imaš 1000 K po $4\frac{1}{2}\%$ v hranilnici, ti to v enem letu vrže 45 K obresti. Če si torej denar celo leto doma imel, namesto da bi ga dal v hranilnico, — si 45 K skozi okno vrgel in zapravil.

No, pa to dandanes že skoro vsak človek ve. Tudi v zadnji hribovski kajži je večinoma znano, da denar ne sme „mrtev“ ležati, temuč da mora obresti donašati.

Še vedno se pa veliko premalo v naših krajih uvaža obrestna mera v hranilnicah in posojilnicah. Premalo se uvaža, da je velik razloček, če je denar naložen n. pr. po 4% ali pa po $4\frac{1}{2}\%$.

Naša dežela sicer ni bogata. Pa vendar smelo trdimo, da je shranjeno našega ljudskega denarja najmanj kakih 50 milijonov kron po 4% . To donaša na leto 2 milijona kron obresti. Če bi bil pa ta denar naložen po $\frac{1}{2}\%$, bi donašal na leto $2\frac{1}{2}$ milijona, torej za 250.000 K vsako leto več! Vsako leto izgubi torej ljudstvo, ki ima shranjen denar, ogromno svoto 250.000 K samo zato, ker je denar shranjen po 4% namesto po $4\frac{1}{2}\%$!

Iz tega položaja si lahko vsak pameten gospodar sam napravi svoj sklep in svoj — račun. To boste tem ložje storili, ko imamo v „Ljudski posojilnici“ v Ljubljani velik izvrsten zavod, ki plačuje od hranilnih vlog $4\frac{1}{2}\%$ brez kakšnega odbitka in ki daje ravno tako sigurnost, kot vsaka hranilnica, naj si bode še tako stara, velika in imenitna.

Ravno sedaj, ob novem letu, je pa prava prilika, izvršiti pameten sklep in odslej svoj denar boljše naložiti. Na ta način se bode, kakor zgorej pokazano, ljudsko premoženje izdatno pomnožilo in ne bode več toliko našega denarja, kakor doslej, šlo v tuje roke. Na ta način bomo dobro štedili!

Iz Moravč. Dne 1. decembra je umrl tukaj najstarejši župljan Janez Cerar, podomače Martinek. Dosegel je nenavadno lepo starost 92 let 6 mesecev. Bil je izgleden katoličan, pa vedno vesel. Občeval je svoje dni tudi s pesnikom F. Prešernom, kateri ga je tudi v Moravčah obiskal. Rad je pel, pa včasih tudi sam skoval kako veselo pesmico. Naj počiva v miru!

Listek.

Potokarjev sin.

(Priredil Sm. . .)

(Konec.)

Potokar ni dobil denarja — kje tudi? — in bližal se je dan, ko bo zapel boben, ko ga bo vrgel na cesto kakor berača. Samo še danes si lahko ogleda nekdanj svoje posestvo, jutri že ga pahnejo pod kap kakor sitnega pijanca iz gostilne. Še danes — —

Iz teh žalostnih misli ga je vzbudil cerkvenik. „Gospod župnik so mi naročili, da morate takoj v župnišče.“

„Kaj mene župnik briga? Reci mu, da se njemu ni treba iz mene norčevati kakor se drugi.“

„Saj gospod župnik niso taki kot nekateri tvoji nekdanji prijatelji vinski“, ga je mirila Potokarica.

„Pri župniku nimam opravka! Saj mi ne more pomagati in ako bi tudi mogel, bi mi gotovo ne hotel; ga poznam že od zadnjic!“

„Morda pa so ravno radi tega po tebe poslali“, ga je milo zavrnila žena, „saj so bili ravno včeraj v mestu.“

„Da, res so bili včeraj v mestu“, je potrdil cerkvenik.

„Potem reci gospodu župniku, da pridem“, je dejal Potokar; zasijal mu je nov up, katerega so je oklenil, kakor se oklene potapljajoči vsake bilke.

Ljudje so gledali Potokarja, ko je trdih korakov stopal po stopnjicah v župnišče. Ni čuda, saj je pozabil zadnja leta skoro popolnoma še na cerkev.

„Bog vas sprejmi, Potokar! le bližje, da se kaj pomeniva“, in župnik mu je podal roko v pozdrav. Potokar ni pričakoval tako prijaznega vsprejema in kakor z duhom odsoten je podal župniku roko in se vsedel na ponujeni stol.

„Nikar se ne bojte teh starih rok! Saj še nikomur niso storile kaj hudega, pač pa so bile pripravljene vedno in povsod deliti blagoslov božji.“

„Gospod župnik, ali ste bili včeraj v mestu in pri vladi?“ je prašal osorno Potokar.

„Pri vladi? Ne! Saj tam ni pomoči za vas!“

„Kaj me potem kličete?“

„Ker moram govoriti z vami“ in župnik je položil Potokarju roko na ramo.

„Da se bodete norčevali iz mene — nesrečnika, kakor se drugi, ti sleparji, hinavci!“ je vzrojil Potokar.

„O ne, ne! Potokar“, je iznova miril župnik. „Vem, da ste nesrečni in da vse te nesreče niste sami krivi.“

„Gospod župnik, vi govorite tako!?“

„Vem, da so mnogo drugi krivi, da pridete na beraško palico, ker so vas zvaljali v gostilno in k igranju. — Zakaj vi niste rajši poslušali svoje dobre žene? Vem, da ste potem radi tega pogosteje zahajali v gostilno, da bi udušili vest in zadobili dušni mir! Ali vam je dala gostilna mir, ali ste srečni danes?“

Potokar je imel oči nepremično uprte v tla.

„Gotovo spoznate danes, da je imela vaša dobra žena prav, ko vas je prosila, da opustite gostilno. Še bolj očitno vas je Bog klical; vzel je k sebi vašega ljubljence, malo Liziko. Potokar! ako hočete še kdaj videti svojo hčerko, katero ste ljubili nad vse; dobite jo samo pri Bogu.“

Pri spominu na malo Liziko se je storilo Potokarju milo, in oko se mu je zasolzilo in da ne bi župnik videl, je vstal in stopil k oknu.

„Le nikar se ne sramujte! Vaš ljubljencek, mala Lizika, je pri Bogu, tam jo boste gotovo dobili; a ostala sta vam v tolažbo vaša dobra žena in pošteni sin.“

„Sin? kaj se ta briga za mene, ker sem ga vrgel iz hiše?“

„Briga se, briga za vas; dajte mu samo lepo besedo in takoj pride domov.“

„Saj ne vem, kje je? V mestu ga že ni kake dve leti.“

„Odkod pa veste to?“

„Saj sem večkrat skrivaj izpraševal po njem.“

„Jaz pa vem — — —“

„Gospod župnik, vi veste, kje je moj sin,“ je hlastno segel Potokar župniku v besedo.

„Da. Zadnji dve leti je bil v Italiji in je postal znamenit slikar.“

„Torej res tak postopač!“

„Ne govorite tako. Tu v časopisu za cerkveno umetnost sem ravno danes bral, da je ravno on naredil najlepšo sliko in dobil tudi največjo nagrado. Tudi meni je poslal eno sliko za domačo cerkev. Pred uro sem jo dobil. Pojdite, jo vam pa pokažem!“

„Ja je ne maram videti; me nič ne briga.“

„Ne govorite preje, kakor ste videli. Poglejte!“ Župnik je odprl vrata v sosednjo sobo.

„Lizika — —“ in Potokar je nehote pokleknil pred sliko, ki je bila kak poldrug meter visoka.

Slika je predstavljala rojstvo Kristusovo z Marijo in Jožefom; nad njimi pa so plavali angeljčki in največji z listkom in napisom: „Mir ljudem na zemlji —“ je bil — Lizika.

„Lizika — —!“ je jecljal Potokar.

„Potokar, vidite, kako se vam smehlja in vam z roko kaže pot v nebesa. Vaš lastni otrok vas kliče! Ali mu boste sledili? Od jutrnjega dne dalje bo slika v cerkvi in ako hočete videti svojega ljubljenca, ki vam prinaša mir, potem pridite v cerkev.“

Potokarja so oblike solze in s tresočim glasom je dejal: „Lizika, pridem!“ Potem pa je podal roko župniku: „Bog vam plačaj, gospod župnik, vaš trud! Odpustite mi, kar sem zagrešil. Ko bo jutri vsega konec, potem — — potem“, Potokarju se je tresel glas, da je komaj govoril — „pridem k izpovedi.“

„Blagor vam, Potokar! Poslušajte vedno glas Zveličarjev, ki vabi tako milo: „Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in jaz vas bom poživil.“ — —

Napočil je usodni dan — ura je odbila devet; dražba Potokarjevega posestva se je imela pričeti. Ljudje - kupovalci so se že vsi zbrali, čakali so le še notarja, ki se bo pripeljal s — Kopačem. Zadnji je sklenil, da kupi mlin na vsak način. Da Juda ni manjkalo, je umevno.

Potokar celo noč ni mogel spati; ako je nekoliko zadremal, so ga mučile grozne sanje. Ves izmučen je vstal in odmolil po dolgem času zopet enkrat s svojo ženo jutranjo molitev. Kako ga je okrepcala in pomirila! Popolnoma se je udal v božjo voljo in s primeroma mirnim srcem pričakoval licitante.

Ura je kazala že pol desetih — notarja še ni bilo. Ljudje so že začeli mrmrati, da bi že lahko prišel, da nimajo časa za potrato itd. — sedaj pa se je pokazal na ovinku ceste notar, a brez — Kopača.

„Ali ga ne bo? Ali bomo sedaj še njega čakali?“ Taka in podobna vprašanja bi bil lahko čul.

„Poslušajte!“ je pričel notar. „Tako je pojasnim, zakaj ni Kopača. Ko sem prišel k njemu, sva se takoj napravila, da se odpeljeva. Kar pripelje hlapec Anton s par konji težak voz žita in ker je premalo pazil, zavozil je z zadnjim koncem v graben. Konji niso mogli izpeljati. Nič ni izdal bič. Kopač ukaže vpreči še enega konja v voz, sam pa in hlapec France sta zlezla pod voz — bič je počil, konji so potegnili, Kopaču se je na opolzlem bregu spodrsnilo, in levo kolo mu je šlo čez prsa. Predno smo poslali po duhovnika in zdravnika, je nesrečnež izdihnil.“

Nastala je grobna tišina. Vseh oči so bile obrnjene na Potokarja in ženo, ki sta obledela kot zid in se tresla po vsem životu.

„O nesrečnež, tega mu ne privoščim. Bog mu bodi milostljiv sodnik!“ se je izvilo Potokarju iz prs.

Ljudje od Potokarja niso pričakovali tolikega usmiljenja do svojega nekdanjega najhujšega sovražnika. Glasno so izražali svoje začudenje in prekinil jih je še-le glas zvonca, ki je naznanil, da se prične licitacija.

Notar je prebral najprvo posestni list in potem naznanil, da je vse cenjeno za slepo ceno 8000 K.

„Plačano“, se je oglasil jud — ljudje pa so se zasmejali.

„10 000“ se je moško odrezal Andrejčkov France, ki bi rad postal vendar že enkrat sam svoj gospodar.

„10.500 dam jaz“, se je razkoračil Grom, ki je imel tudi že godnega sina in bi se ga rad znebil, ker je za „starega“ še premlad.

„Jaz pa 11 000“, ga je zavrnil France.

„11 000 — prvič — drugič — in ...“ je pričel notar.

„Še 100 K.“ In sedaj je šlo počasi naprej; pridevali so le še po kakih 20 K. Oba — Andrejčkov in Grom — sta se ohladila. Prvi je imel premalo doto — z dolgom je pa dandanes težava — drugi pa je bil mnenja, da se bo denarja še prelahko znebil, ker nima samo dveh fantov.

Prignali so do 12.000 K. Čez to svoto ni obljubil nihče. Potokar je vedel, da bo berač, ako se ne proda dražje in zato je pričel prositi juda, naj počaka vsaj štiri mesece — a zastonj. Krivonosni jud je odkimaval, akoravno so ga prosili nazadnje še drugi ljudje.

„Bom pa prodal v božjem imenu“, je zopet pričel notar. „Toraj 12.000 K prvič — drugič — ...“

„Ali se me res ne usmilite? Ali res ne da nihče več?“

„Jaz dam 15.000 K.“

Vsi so se ozrli proti vratom, kjer je vstopil tujec.

„Alojzij! Alojzij! — —“ in sin in oče sta se objela — —.

Jud je kmalu dobil vse do zadnjega vinarja; pri Potokarju pa se je zopet naselil mir in prava zadovoljnost. Nikdar ni bilo čuti kaj slabega o „slikarčkovem“ očetu. Potokar tudi ni nikdar več zabavljajal čez sina in njegov stan, in vedno in povsod je pravil, da je že prišel do prepričanja, da se ne sme siliti nikogar v stan, za katerega ni, ampak da je vsak v tistem stanu na pravem mestu, v katerega ga kliče Bog.

Politični razgled.

Državni zbor.

Državni zbor zboruje zdaj že dalj časa. Dela ima petkrat čez glavo, a ne vé, kje naj bi se ga lotil; poleg sto reči je gotovo najpotrebnejša nagodba z Ogrji, državni proračun in trgovinske pogodbe z vnanjimi državami, ki so že potekle. Kljub tolikem delu pa se ne gane nihče. Nemci hočejo imeti po svoji stari navadi povsod vse pravice, drugim pa ne privoščijo ničesar, zato nemški poslanci ne morejo delati skupno z Nemci. Ker je država na vseh straneh v škripcih, bo morala poseči zopet po onem § 14., ki ji da zmerom še najboljše pomoči. Temu paragrafu 14. so hoteli nekateri malo moči odščipniti, a za sedaj jo ima še toliko kot prej. — Češki poslanci so jeli obštruirati (motiti zbornico), na kar so jih drugi poslanci poskušali pogovoriti; a pomagalo ni nič. Opravili pa s tem gotovo ne bodo nič, ker jim drugi Slovani niso priskočili na pomoč. S Poljaki so se celo skregali zavoljo tega. Seveda bi radi opustili to, ako bi jim dala vlada, kar jim po pravici gre. Češki poslanci so se izrekli, da odnehajo, ako ta vlada, ki je sedaj, odstopi. Nad Čehi se jezé pač brez potrebe. Dajo naj jim kaj, potem bodo pa mirni! Vlada je reva, ali kriva si je vsega tega sama, ter vleče vedno z Nemci, za nas pa nima prijazne besede. Sedaj naj gleda, kako se bo izmotala iz ogrskih homatij.

Pretep v našem državnem zboru.

Namesto da bi v drž. zboru delali, pa napravljajo rajši kakšne zabave, da bi jim preje minil čas. Zadnje dni je začel zmerjati neki nemški poslanec Čeha Fresla, češ da je ukradel v srbskem kraljevem stanovanju, ko je bil po umoru v Belemgradu, dragoceno uro. Rekel je, da mu je to povedal neki časnikar, ki ga je videl. Ker Nемец ni mogel izpričati svoje laži, ga je Čeh jel natepavati, da je bila cela zbornica pokonci. Obema pretepačema so se pridružili še drugi, in tako je bil pravi boj. Še-le po daljšem času so ju spravili narazen. Drugi dan so postavili poseben osek, ki naj bi stvar preiskal. Ko se je spricalo, da Nемец laže, se je vnel med njim in tistim časnikarjem pretep vnovič, tako da je posegel vmes celo zbornični predsednik. Tako služijo svojo poslansko plačo. S tem so zavlekli zborovanje za dva dni!

Ogrski dogodki.

V ogrski zbornici so izvolili delegate (može, ki opravljajo posebne poslanske posle). Za zbornico

se je vršilo tudi nekaj volitev; med uporneži in vladinimi privrženci je bilo tako nasprotstvo, da so morali poslednje braniti vojaki z golimi sabljami. Državni zbor je tudi na nogah. Da bi si vlada zagotovila poslovanje v zbornici, si je izmislila načrt, da bi bili na dan po dve seji, dopolodne in popolodne. S tem je hotela zapreti sapo upornežem. Toda ti so popoldanske seje tako motili, da niso mogli nič zborovati. Vlada in oni poslanci, ki drže z njo, pravijo, da se bo pogodila z uporneži, da bi ti pričeli na kakšen način potrebno zborovanje. Položaj je bil silno resen, in ministrski predsednik ni mogel nikamor več. Uporneži so mu napravili novo obštrukcijo, in so hoteli, da odpravi popoldanske seje. Vlada je to res storila, dasi sama ni pričakovala vspeha. Uporneži so svojo besedo držali in se poprijeli dela. Pravijo, da bodo sedaj rešili nekaj potrebnih stvari. Za sedaj bodo državni zbor zaključili, januarja pa ga bodo zopet sklicali. Uporneži so se neki izjavili, da so pripravljeni rešiti vprašanje za odpustitev vojakov tretjeletnikov in za proračun, pri nagodbi z Avstrijo, pa so dejali, da bodo zopet ropotali.

Zopet nova nezaslišana žalitev Hrvatov.

Ogri ne nehajo žaliti ubogih Hrvatov. Drugega jim ni mar, kakor to, da bi jim nagajali. Te dni so dogradili v Zagrebu novo poštno in brzojavno postopje, ki so ga pa delali samo ogrski mojstri, hrvaških niso jemali. Napisa seveda niso smeli pritisniti nobenega, ne ogrskega ne hrvaškega, ker tako velevala zakon iz leta 1883; nateknili so pa nad vrata velikanski grb, ki pa je tak, da Hrvaté neskončno žali. Grb je narejen v ogrskih barvah in zraven predrugačen tako, da se hrvaški del čisto skrjuje pred velikim ogrskim. Hrvatje bodo seveda preskrbeli, da bo šel doli; a vidi se iz tega, da jim Ogri še ne bodo dali kmalu miru.

Najnovije vednosti iz Srbije.

Ko so se kraljevski morivci prepričali, da imajo za seboj belogradske vojake, na katere se lahko trdno zaneso, so postali tako predrzni, da so poslali kralju Petru poslednjo zahtevo (ultimatum), katera naj bi izpolnil, ako hoče, da bo ostal še naprej na prestolu. Te zahteve pa so take, da jih kralju pri najboljši volji ni mogoče izvršiti. Zarotniki zahtevajo, da spremeni ministrski zbor, da bi tako v novemu ministrstvu dobil Mašin najvišjo vojaško čast. Drugič pa zahtevajo, da se izroče najboljše službe po deželi samo onim častnikom, ki so umorili kraljevska zakonska. Kralj se je teh zahtev zbal in sklenil, da jo potegne v Niš, kjer so mu najbolj vdani. Kralj hoče prestaviti s seboj tudi svojo družino in vso vlado, Belgrad bi pustil kar morivcem. Razpor se je poostril tudi med vojaštvom. Privrženci rajnega kralja so si ustanovili posebno zvezo; nasprotni pa zahtevajo, da naj se vsi člani te zveze strogo kaznujejo. Minister Grujić ne more ugoditi njih zahtevam, in zato bude odstopil. — Dalje poročajo iz Belgrada, da je prišla kraljica Natalija, mati rajnega kralja, skrivaj v Belgrad, da bi obiskala grob svojega sina. Z njo sta prišli po-

kropit spremljevalki; vse tri gospe so pa bile tako zavite, da jih ni bilo moč spoznati. Na grobu je molila žalostna mati nad pol ure. Stalno biva Natalija na Francoskem.

Vstaja na Balkanu.

Sultan je sedaj vendar le sprejel poboljšavne načrte, ki sta mu jih usilila Avstrija in Rusija; a kljub temu ni upati, da bi se slovanskim narodom obrnilo na bolje, ker sultan ni hotel sprejeti najbolj važne točke, namreč, glede evropskega nadzorništva in žandarmerije. Ko so Turki in Albanci slišali o teh poboljšavah, ki jih mislijo dati kristjanom, so sklenili, da jih morajo preprečiti. Boj je potihnil; vse se pa pripravlja za spomlad, ko se začne še vse silovitejši boj, kot je bil sedaj. Ker se pripravljajo proti Turku tudi Angleži, Francozi in Italijani, ki so stopili sedaj v zvezo, je morda res pričakovati, da bo šla na kosce evropska Turčija. Pri tem ima tudi naša Avstrija svoj prid, ker meri na to, da dobi odprto pot do Soluna in do Sredozemskega morja; za to bo brez dvojbe posegla med prvimi vmes. Radovedni so vsi, kako se bo sukala Nemčija, ker je do sedaj bila goreča prijateljica sultanova. Gotovo se bo odločila v tekočem letu usoda Balkana.

Med Rusijo in Japonsko grozi vojska.

Med Rusijo in Japonsko se je kuhalo že celo leto, a kaj hujšega se iz tega ni izcimilo; sedaj pa je postalo bolj viharno. Japonci težko gledajo Ruse, ker se vedno bolj pomikajo proti njim. Nedavno je dala Rusija na novo naseliti veliko Rusov na Korejo; silijo tudi v Mandžurijo in Mongolsko. Ker preti prek Japonskega nevarnost tudi Kitajcem, so se jim pridružili, in bodo, ako pride do vojske, potegnili z njimi. Obe državi, Rusija in Japonska, se na vso moč pripravljata na vojsko. Rusija pošilja vedno nove čete vojakov na mejo, Japonci pa kličejo svoje pod puško. Med obojnimi četami je prišlo že večkrat do spopadkov. Kitajski general Ma je dobil ukaz, da naj zbere 20 bataljonov, da zastražijo Rusom Mandžurijo in Mongolsko, ker se je od te strani najbolj bati napada. Kljub tem homatijam pa se zastopniki obeh držav še pogajajo za mir. Toda vsi tako sodijo, da delajo to pod pretvezo, da bi tako lažje ena država prikrila drugi, kako da se pripravlja za boj. Ta pogajanja, pravijo, bodo trajala toliko časa, da počí prvi strel, takrat se bodo pa pretrgala. Japonsko ladjevje je dobilo povelje, da naj vjame dve ruski ladji, ki ploveta k ostali pomorski sili. S tem je Japonska pokazala, da bo pričela vojsko, preden bi jo napovedala. Japonci menda zavoljo tega tako hitro silijo, ker vedo, da Rusija še nima zbranih vseh moči; poleg tega pa računajo na veliko pomoč od Kitajcev, ki so neki obljubili vso svojo pomoč. Tako je že več kitajskih podkraljev ponudilo svoje čete Japoncem na razpolago; izjavili so tudi, da hočejo vedno stati na japonski strani in da hočejo dati Rusom pokusit kitajski smodnik. Rusi sami so ne malo v skrbeh, kako se bo njih namera iztekla. Neki ruski visoki državni uradnik je rekel, da se sicer na suhem prav nič ne boje Japoncev, na mokrem pa da bi težko zmagali, posebno ker je Kitajska na japonski strani. Poleg vsega tega pa se boje Rusi

Angležev, ker bi se jim do krvavega zamerili, ako bi udušili Japonce in dobili Mandžurijo v popolno oblast. Rusi se z Angleži že sedaj malo zastopijo, do kaj hujšega bi pa prišlo, ako trčijo pri Japonski skupaj. Sedaj se Rusi kesajo, da niso posedli Japonske Mandžurije takrat, ko so se Angleži bojevali v Transvalu. Ako bi bili storili to, bi bili danes na konju, sedaj je pa vprašanje, ali bodo dobili Mandžurijo v pest ali ne. Zastran priprave na vojsko prihajajo vsak dan nova poročila, ki kažejo, da ne bo brez nič.

Dunaj. Miklavžev dar dunajskim Slovencem je novoustanovljeno slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“. V nedeljo, 6. decembra popoldne, se je zbralo v dunajski re-sursi okrog 200 Slovencev in Slovenk, ki so bili sicer različnih stanov in različne starosti, a vsi enih misli in enega srca, vsi navdušeni za milodoneči jezik materinski in za sveto vero svojih očetov. Navzoče je pozdravil gosp. jurist Mih. Pintar in izrazil svoje veselje, da so se dunajski Slovenci odzvali v tako obilnem številu oklicu pripravljalnega odbora. — Gosp. filozof Iv. Grafenauer je v lepih besedah razložil namen društva „Straže“ in prebral društvena pravila. Omenjal je med drugim tudi, da bo „Straža“ skrbela za pouk v slovenščini; pri tem jo bodo podpirali člani slov. kat. akademičnega društva „Danice“, ki so pripravljene poučevati otroke društvenikov v materinščini.

Nato so se vršile volitve odbora; izvoljeni so bili soglasno sledeči gospodje: dr. Pavel Marija Valjavec (V. Matzleinsdorferstr. 76.) za predsednika; Iv. Prevalnig (XV. Kohlenhofgasse 4.) za podpredsednika; Ludvig Tomec (VII. Lerchenfelderstr. 9.) za tajnika; Ivan Brodnik (III. Gärtnergasse 9.) za tajnikovega nam.; Jožef Kralj (XII. Eichenstr. 22.) za blagajnika; Franč. Župančič (XII. Steinackerg. 19.) za blagajn. nam.; Franč. Reból (VIII. Lerchenfelderstr. 44.) za knjižničarja. — Za pregledovavca računov sta izvoljena gg. Ignacij Umek in Ivan Udovič.

Gosp. predsednik dr. Valjavec se zahvali za izkazano mu zaupanje in povdarja, da hoče vse sto-

riti da bo društvo doseglo svoj namen, da bo zares stráža, ki bo budila rojake na Dunaju v narodnem in verskem oziru. — Na predlog gosp. fil. Marinka „Straža“ pristopi „Slov. kršč. soc. zvezi v Ljubljani“. Gosp. Rebó! pové, kje so na Dunaju slovenski izpovedniki in izraža upanje, da Slovenci na Dunaju dobé tudi slov. popold. službo božjo. To bo za Slovence na Dunaju novoletno darilo, o katerem več v prihodnji številki „Domoljuba“!

Po zborovanju so pevci „Danice“ prepevali krasne slovenske pesmi, in bili smo vsi veseli, kakor bi bili doma na Slovenskem!

Z Gorenjskega, 11. grudna 1903. Letošnja letina za sadje. Mraz spomladi je silno škodoval sadju. Orehe je tako vzel, da skoraj nikjer niso obrodili. Češenj je bilo še nekaj; češplje so pa dobro obrodile in ker je bilo lepo vreme meseca avgusta in septembra, so bile debele, mesnate in zelo okusne. Hrušk je bilo precej veliko, zlasti debelejšee in finejše vrste so dobro odrodile in so imele visoko ceno. Neki posestnik blizu Loke jih je veliko nargal in toliko zanje stržil, da je davke plačal. Posebno so se obnesle hruške znane „maslence ali puternice“. Tem prištevam tudi hruške imenovane: „kralj Karol Wirtemberški“; tehtali smo eno, ki je tehtala 34 dek; štiri druge so imele 1 kilo, torej so imele po 25 dek.

Kar zadene jabolka, so večji del zelo pozebla, drugod jih je bilo srednje, malo kje pa dosti; zato jim je tudi cena visoka. Veliko jabolok so pridelali v vaseh Voklo in Vogle v Št. Jurski fari pri Kranju, na Rašici in na Dobenjem, fare Mengiške in v Tunjicah. Najlepša jabolka na Gorenjskem so v Tunjicah in v Rašici. So jako okusna in tudi debele vrste so. Tehtajo celo po 25 dek eno. Seveda jim je bila cena visoka precej ob novini. Tako n. pr. je stal mernik lepih jabolok na Rašici 1 gl. 60 kr. Ondi se nahajajo tudi neke vrste jabolka, debela kakor čebularji, oblike kakor bučice in belo rdeče barve, ki stane komad 5 kr. Sadjereja se res izplača ter poleg živinoreje, ki je jako draga, donaja posestnikom največ prihodkov.

Iz Dola pri Ljubljani. Dovoli, dragi „Domoljub“, da Ti vsaj v zadnji letošnji številki kaj poročamo iz pozabljenega Dola. Nekdaj so bili za nas boljši časi! Bujno je cvetela mlinarska obrt, ki je domačinom prinašala lepe krajcarje, ali oholi madžar nam je s svojo konkurenco vse odjedel. Vsako nedeljo se je pripeljalo sem polno ljubljanskih izletnikov občudovat krasni park v gradu. A vse na svetu mine! Park je bil do zadnjega časa popolnoma zapuščen in ni več pristopen občinstvu. Brod čez Savo pri Zalogu za prevažanje voz je pa vzela neusmiljena Sava. Ta Sava! Kako nas trpinči! Koliko so

jo že regulirali, ali pri nas se ona zato ne zmeni! Takole pomladi in jeseni se večkrat ujezi ter smelo prestopi bregove tako, da postane celo deroče jezero. Zato pa zahteva tudi človeške žrtve! — V kratkem presledku sta ležala v naši mrtvašnici ena utopljenka in en utopljenec. In ker pravijo, da gre v tretje rado, nam je Sava ob zadnji grozni provodnji v sosedni helenski fari pogoltnila še tretjo žrtev, neko Matildo Leinfellner iz Ljubljane. Pač si ni mislila, da gre na Savo po — smrt. V dotičnem čolnu je bilo sedem oseb. Res sreča, da niso bili še v sredi, ko se je čoln prevrnil. Razun imenovane so se vsi rešili, prijeli so se štorov štrlečih iz deroče vode. Do vratu v vodi so se krčevito držali, dokler jih niso rešili gotovega pogina. Ko je voda upadla, našli so ponesrečenko skoro na istem mestu, kjer se je potopila. — Kako krvavo bi bil pač potreben most čez Savo. Sedaj moramo ob veliki vodi na Domžale ali pa Črnuče. Baje je bila že gotova stvar, da pri sv. Jakobu postavita most zasebna podjetnika. Pa se menda zopet nekaj krha! Prizadete občine, ganite se! Skrajni čas je že! Trkajte na pristojnem mestu! Osebne koristi naj se umaknejo splošnemu blagru. — Dragi „Domoljub“! Z veseljem nas je napolnilo Tvoje naznanilo v zadnji številki, da nas hočeš ob novem letu obiskati v novi večji obliki! Težko te že pričakujemo! In kaj bi te ne, ko nam tako lepo pojasniš, kdo je naš pravi prijatelj, kdo pa se le dela tacega. Kdor še zdaj ne vidi in dalje služi protikrščanski (nemčurski liberalni) stranki, temu ni več pomagati! Z novim letom hočemo ti pripraviti bolj častno mesto, ko doslej (ko si prišel k nam v 32 izvodih). Do tedaj pa na svidenje! Ako dovoliš, se bomo še večkrat oglasili, če bo kaj novega iz dosedaj pozabljenega Dola.

Več Dolanov.

Z Roba. Dne 22. novembra smo imeli v Robu političen shod, na katerem sta govorila velečastiti gg. Anton Mrkun in Franc Pešec. Shodu je predsedoval gosp. Iv. Štrukelj. Volivci so se med drugim enoglasno izrekli za splošno in jednako volivno pravico. V nedeljo, dne 29. novembra, pa je bilo priredilo izobraževalno društvo zabaven popoldan s sledečim vspešnim: 1.) Predstava raznih stanov. 2.) Predavanje veleč. g. Ant. Mrkun-a o kmečkem vprašanju. 3.) Tombola. Obneslo se je vse dobro. Gospodu predavatelju: Bog plačaj! Še nekaj drugih novic! Občina Rob si je postavila občinskega bika v občino Turjak! Občinski odbor tudi rad podeljuje koncesije za gostilne! Naklada na žganje ni hotel naložiti, češ: kdo jo bo pa pobiral? V neki gostilni je bil majhen ravs in kavs. Že so bili radi njega napravili tožbo, a iz sodnije domov so vsi toženci in tožitelji skupno „priplozali“. Menda so si sami razsodili! Prav je

tako. Nek oče je v naši fari nesrečen, ker je obsojen na 2 meseca v zapor, in sicer rači otrok, ki so povzročili z dinamitom še večjo nesrečo: enega učenca so oslepili!! Stariši pazite na otroke!! Strela je udarila v zvonik sv. Lovrenca, ki je tudi pogorel. Cerkev je zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici“. Samo še nekaj bi rad opomnil, ki pa ne spada več v našo faro, namreč o nekem „Kraljestvu“, kamor, kakor smo zvedeli, zahaja tudi en parček deklet iz naše fare. Za danes samo toliko.

Moravče. V nedeljo, dne 22. novembra, smo imeli pri nas ustanovni shod slov. kat. izobraževalnega društva. Udeležba je bila obilna. Pokazalo se je, da se tudi med nami zanimajo za kako novo stvar; kajti precej po govoru je pristopilo mnogo mož in mladeničev k temu koristnemu društvu. Pravijo, da ima društvo tudi že svoje sovražnike. To so namreč ljudje, ki ob takih slučajih radi pokažejo svoje nasprotje. Nameravajo tudi oni menda napraviti neko tako društvo. No, mi nimamo nič proti temu, čudno se nam pa vendar le zdi, zakaj niso storili to že preje. Gotovo ne bo to prav nič oviralo našega društva. Mi vsi spoznamo korist slov. kat. izobraževalnega društva za sedanje čase, zato bodi iskrena zahvala našim gg. ustanovnikom. Bog pa blagoslovi naše društvo, da rodi med nami mnogo koristi. Da:

Kakor bratje v zvezi cni,
en'ga duha, srca smo.
pokažemo svoj duh jekleni
nasprotniku neustrašeno.

Dne 8. decembra je bil slovesen dan za našo Marijino družbo: Preč. g. dekan, prednik tukajšnje Marijine družbe, so zopet sprejeli lepo število 5 mladeničev in 20 deklet v našo Marijino družbo. Pred skupnim sv. obhajilom, katerega so se udeležili tudi stari, že prej sprejeti udje, je sledil kratek a ginljivi govor družb. prednika, kjer jim je razložil pomen tega dneva za celo Marijino družbo. Zlasti je povdarjal o sreči in časti pravega Marijinega otroka. Potem se je vršilo sv. obhajilo. H koncu je bila še sv. maša, kjer je donelo krasno petje Marijinih hčera. Tako naša Marijina družba pod varstvom Marije Device prav vrlo napreduje.

Iz Peč. Pri volitvi starešinstva občine Peške je bil izvoljen županom že tretjič vrli g. Frančišek Barlič, mož jeklenega značaja in trdnega katol. narodnega prepričanja. Prav taka sta njegova svetovalca in drugi odborniki. Zastonj so pretili podreti to postojanko nekateri nasprotniki sosedne občine proslule Drtije. Prišli so še v obližje volišča, toda, ko so nas zagledali polnoštevilno zbrane in pripravljene na vsak odpor, so jo prihuljeno odkurili. — Vsi naši možje so odločno na strani poslancev kat. narodne

stranke. Zavedajo se svojih dolžnosti, pa tudi svojih pravic! In tako ljudstvo bi ne bilo zmožno splošne in enake volilne pravice? Le ven ž njo! Pa videli boste kako korenito bo narod pomel po vsih zastopih v občni blagor in napredek. Zatorej vrli naši gg. poslanci, stojte neomahljivi, za vami je — narod!

Iz Preske. Z veseljem lahko poročamo o našem napredku v društvenem in tudi gospodarskem oziru. Zlasti nam skrbi za organizacijo naše izobraževalno društvo, katero nam je priredilo že več shodov z jako zanimivimi in poučnimi predavanji. Posebno veseli dan za naše društveno žtvljenje in tudi za našo Marijino družbo pa je bil v nedeljo pred Vsemi svetimi, 25. oktobra. Takrat smo imeli zopet izredno čast, v svoji sredi imeti prevzvišenega knezoškofa A. B. Jegliča. Popoldan po službi božji je namreč imelo tukajšnje kat. delavsko društvo svoj shod, katerega so se udeležili tudi delavci iz Vevške papirnice. Na shodu so nastopili razni gg. govorniki, ki so predavali o razmerah delavskega stanu, o potrebi delavskega združevanja na katoliški podlagi, o strokovni organizaciji delavskega stanu, o starostnem zavarovanju itd. Ta shod so s svojo navzočnostjo počastili prevzvišeni g. knezoškof, ki so bili navzoči ves čas na shodu ter so s tem pokazali svojo naklonjenost napram našemu združevanju. Končno so tudi Prevzvišeni sami zaključili ta shod, spodbujajoči nas k vstrajnosti v vsem dobrem na potu katoliškega združevanja. Ne smemo pa prezreti še nekaj, kar je tudi povišalo ta shod; namreč pevski zbor iz Vevč, ki je pod vodstvom ondotnega g. kapelana Riharja krasno zapel pred začetkom shoda in tudi nazadnje nekaj lepih slovenskih pesmi, za kar se mu toplo zahvaljujemo! Vsa čast temu pevskega zboru! V nedeljo, dne 8. novembra, pa nam je zopet naše izobraževalno društvo priredilo shod in zopet smo imeli priliko poslušati jako zanimivo predavanje. Predaval nam je č. g. A. Šinkovec, župnik iz Škofje Loke, in sicer o delovanju sv. katoliške cerkve in družih nasprotnih močeh v socialnem oziru. Iz svoje skušnje nam je g. govornik slikal tudi sedanje razmere delavskega in kmetskega stanu. Za to zanimivo predavanje smo g. govorniku jako hvaležni. Posebno važnega pomena za našo okolico pa je bila nedelja, dne 29. novembra. Ta dan smo namreč otvorili našo novo Rajfajzno posojilnico. Ta posojilnica je prvi sad našega izobraževalnega društva. Kajti na raznih shodih našega izobraževalnega društva se je pri koristnih in poučnih predavanjih rodila večja združna misel, katera nam je dala našo novo hranilnico. Pričetek te naše hranilnice in posojilnice je precej pokazal, kako potrebna in primerna je v našem kraju ta naprava, kajti precej na dan otvoritve so ljudje vložili okrog 1700 kron hranilnih vlog. Bog pa naj

blagoslovi to prekoristno podjetje, kakor tudi vso našo združeno organizacijo!

Iz Strug. — Parni mlin. — Nekako pred jednim letom se je sprožila misel, da bi se postavil pri nas parni mlin. Nositi je bilo treba v mlin čez Goro v Ribnico ali pa voziti v Ponikve ali Zagradec. In koliko zgube časa in stroškov je bilo pri tem! Da bi se temu odpomoglo, se je ustanavljala mlinarska zadruga. Ali ker je manjkalo poguma, je bila preje razdružena, kakor se je ustanovila. Po splošni sodbi je bil mlin za vselej pokopan. Navada je, da so ljudje vsaki pametni novi stvari nasprotni in naj si bo še tako potrebna in koristna. Preveč moder in „kunšten“ biti, ni vselej dobro. A vsi pomisleki, vsa besedičenja in modrovanja nevednih ljudi niso ostrašila podjetnega Jerneja Pogorelca iz Podtabra. Po dobrem premisleku se je odločil, da postavi sam parni mlin z motorjem na bencin. Postavil je dva kamna, ki zadostujeta za naše razmere; zmeljeta namreč nepričakovano veliko. Jeden kamen zmelje šest mernikov koruze v jedni uri; moka nima prav nobenega duha in ni vroča, kakor so nekateri popreje hoteli vedeti. — Lahko je tedaj Pogorelec vesel, ker se mu je podjetje tako vrlo posrečilo, veseli so pa tudi vsi prebivalci, ker imajo mlin tako blizu. Očitno pohvalo zasluži Jernej Pogorelec, da je našemu kraju preskrbel to dobroto. Da bi pa blagoslov božji spremljal novo podjetje, zato je bil 27. novembra po domačem župniku blagoslovljen.

Iz St. Vida nad Cirknico. V zadnji številki „Domoljuba“ smo brali popravek tukajšnjega g. župana: da ni res, „da bi liberalci osleparili občinske može Vidovske za peticijo proti kat. narodni stranki“. Saj ne rečemo, da se je nas sleparilo, samo **to je pa res**, da se nam je dejalo: „če bo splošna volilna pravica, bodo bajtarji imeli svoje podžupane v občini in nas bodo komandirali kakor bodo hoteli“.

V onem popravku se nadalje bere, da ni bila peticija skovana v liberalni kovačnici. Ne vemo, kdo jo je skoval, tisti, ki smo preklicali liberalno peticijo, gotovo ne, ker takih besedi ne znamo kovati, kakor so stale v tisti peticiji, n. pr. „frivolna obstrukcija“. Kaj pa se to pravi??

Iz Spodnje Idrije. Kaki prijatelji resnice so soc. demokratje? Njih idrijski list „Naprej“ piše o našem javnem shodu dobesedno takole: „Iz Spodnje Idrije se nam poroča, da je na nedeljo 29. novembra ob 11. uri dopoldne sklical tehan Arko shod, kjer je krošnjarij s svojo robo. Na shod je prišlo več idrijskih sodrugov, ki so tehantu povedali, kar mu je šlo. Za ta shod so gonili 14 dni kmete po Kanomlji in po Tolminskem skupaj in jim pripovedo-

vali: „Pojdite, da bomo idrijske knape poznali“. Ali — v idrijskem okraju je klerikalcem odklenkalo. Naš urednik, se žal, radi težke bolezni ni mogel udeležiti shoda.“

Tako piše omenjeni list. Kmetje in delavci, ki ste prišli na shod, ali čujete obsodbo? Odzvonilo nam je. „Modri“ sodrugi so prišli iz Idrije in so povedali dekanu, kar mu je šlo. Ali ste slišali, kako so mu jih pravili? Da, čekali so nekaj, pa se nikogar ni prijelo. Vse je mirno in pazljivo poslušalo dekana, ko so pa govorili „modri“ sodrugi, bi bil vsak raje videl, da bi še začeli ne bili. Veste, kmet ima še zdravo domačo pamet in ve kmalu ločiti, da ne liberalci ne soc. demokratje niso njegovi prijatelji Agitirali smo tudi za ta shod, nam očitata. Ali ne smemo? Saj je vaš Kristan sam dejal na shodu; v vsako gorsko vas, vsako hišo, vsako kočo zanesite glas za razširjenje volilne pravice, to je priporočal katoliški stranki. Zato smo agitirali, pa goniti kmetov ni bilo treba skupaj, so sami prišli in sicer v tako ogromnem številu, da so bile štiri velike sobe natlačeno polne, vi pa ste pripeljali le 34 mandelcev.

Dasi je Rinaldo mlo prosil na shodu: „prijatelji moji, pristopite k socialno-demokratski stranki“, ni prav nič ujel. Bilo vas je 34 kakor prej, in če bi bil še težkobolni urednik prišel, bi vas bilo 35. Pravijo, da je bil zato bolan, ker ga je skrbelo, kako bo popoldan v Idriji odstavil Rinalda. Da, vam je odklenkalo v Spodnji Idriji! Nikdar ne bodo šli kmetje za vami, kvečjemu kaki izrodki, in tiste vam pustimo! Sedaj vas res poznamo. Znete samo ba hati se in debelo lagati. Mislite, da boste na ta način koga pridobili? Poštenega kmeta in delavca nikoli!

Iz raznih krajev. Iz Boštanj se nam poroča, da so tam dobili novega župnika, Frančiška Hierscheja. Naj bi z novim župnikom in vrlim kapeanom v vsakem oziru vzcvetelo novo življenje v boštanski fari! Dne 13. decembra je novo ustanovljeno izobraževalno društvo imelo dobro obiskan shod, na katerem je predsednik navzoče lepo pozdravil, župnik Hiersche in stolni vikar Smolnikar iz Ljubljane pa sta razložila velik pomen izobraževalnih društev. Pristopilo je precej novih članov; pričakovati smemo, da bodo polagoma tudi drugi sledili njihovemu zgledu! — V Ustju na Vipavskem ondodni župan precej mogočno gospodari; treba bo najbrže malo bliže pogledati, kakšna je podlaga te mogočnosti. Včasih imajo tudi orjaki ilovnate noge. V nedeljo, dne 20. decembra, se bo vršil občni zbor izobraževalnega društva, h kateremu se vabijo člani. — V Slavini so dne 22. nov. sprejeli zopet 18 deklet na novo v Marijino družbo, ki se lepo razvija. V kratkem času njenega obstanka spremile so družabnice eno tovaršico k pogrebu, a

drugo pred oltar k poroki. Tudi mladenči so se zbrali pod Marijinim varstvom; 42 vrlih fantov, ki se ne sramujejo imena Marijinih sinov. Upanje imamo, da bodeta obe Marijini družbi obilo dobrega sadu obrodili. — Iz **L a n k o v i c a** pri Köflachu na Štajarskem nam poroča tamošnji slovenski delavec, kako lepo so tam premogarji obhajali god svoje patrone sv. Barbare v cerkvi in lepi veselici. — Iz **V e l e s o v e g a** pišejo, da so izgubili vrlega dušnega pastirja Edvarda Kosobuda, ki so z veliko vnelo delovali v velesovski fari; dobili so pa novega župnika Jožefa Brešarja, istotako vrlega gospoda, katerega se hočejo prav po sinovsko okleniti.

Iz Velikih Lašč. G. urednik, čez dolgo časa zopet par vrstic od nas. — Meseca septembra je naš zapustil g. Ivan Roth, c. kr. vodja zemljiške knjige, ter odšel v Sevnico. Gospod je bil vsled prijaznosti in postrežljivosti pri ljudeh zelo priljubljen. Kmetom je pomagal s svetom in z dejanjem. Bog naj povrne blagemu gospodu vse dobro!

Dne 23. septembra je umrla Ivana Zakrajšek, dekle iz Marijine družbe. V boleznih je bila vzgled potrpežljivosti. Marijina družba je napravila tako lep in vzpodbuden pogreb, da takega še ni bilo v Laščah. — Ustanovili smo tudi izobraževalno društvo. V odbor so izvoljeni sami zavedni možje in fantje. Odslej bo de rečno vsako zadnjo nedeljo v mesecu predavanje. Upanje je, da bo društvo mnogo lepega in koristnega doseglo.

Dne 15. novembra smo imeli javen ljudski shod. Zborovavci so živahno odobraval postopanje katoliško-narodnih poslancev, ter jim izrekli popolno zaupanje. Razun tega so tudi sklenili resolucijo, da se uvede splošna kurija in da se število poslancev v kmetski skupini pomnoži. — V laški fari je bilo to leto okrog 120 „Domoljubov“. Naročniki, glejte, da ostanete ne le vsi zvesti „Domoljubu“, ampak, da pridobite še novih naročnikov. Če le mogoče, plačajte naročnino še pred novim letom in sicer pri g. kaplanu ali pa pri g. poslovodju kmetijskega društva. Ako pa kdo ne more ravno sedaj, bo pa pozneje, zglasil se naj pa vseeno, da se ve naročiti, koliko iztisov naj nam pošiljajo. Torej število „Domoljubov“ pri nas ne sme pasti, ampak rasti!

Ribniški novičar. Na Jurjevici je božji grob, kakeršen je v Stepanji vasi pod Ljubljano ali v Kamniku na Žalah. Toda do letos bil je zelo pozabljen. Z zdatno pomočjo nekega našega rojaka v Ljubljani in z ameriškimi prispevki v znesku 131 K in z domačimi doneski se je pa letos prav ukusno prenovil in uredil, da se more zdaj lahko v grobni kapelici maševati. Ko se za doposlane darove toplo

zahvaljujemo, priporočamo pa tudi pokopališko podružnico v Hrovači dobrim srcem. Tudi za to cerkev so naši Amerikanci doposlali že 178 K. Hvala jim!

V Trgu zgradili smo si jako ukusno in veliko „katoliško“ dvorano z lepim odrom, katerega krasé nove kulise. Tu se bomo zbirali k poduku in pošteni zabavi.

Tudi Tavčarja smo imeli v svoji sredi in potoškega župana Ivana Rusa. To sta bila govornika na shodu! Tavčarju na čast naj je povedano, da je ljudstvo reklo, da je on še angelsko govoril napram potoškemu Rusu. Ta je govoril naravnost ostudno. Mi navadni zemljani pravimo ljudem, ki tako govore, „klafači“. Oni pa, ki so mu burno ploskali, morajo takega „klafanja“ biti pač vajeni. Ako bi pa Rus še kedaj o takih stvareh rad govoril, svetujemo mu, naj gre v liberalne hiše v Ljubljani in po deželi, ondi bo dobil na kupe gradiva, pa mnogo bolj sigurnega, za svoje čedne govore, kakor je bilo ono v Ribnici. Prosimo Rusa, naj kar pove, v katerih hišah je on dobil tisto umazano perilo, katero je razobešal na shodu. Nekaterim ljudem bi pa radi povedali, da se dvema gospodoma ne more služiti; komur diše Rusovi ostudni govori, tak naj se ne trudi vsak dan k „zornicam“.

Gregorska občina je kakor naša država. Avstrijci in Ogri se ne morejo, Gregorci in Dvorjanci pa tudi ne. Ogri bi bili radi zase. Dvorjanci pa tudi. Peče jih pač in mori, ker ne gospodujejo več ondi kakor so nekdanj. Naš pesnik France Levstik sam je zapel o njih:

Dvorska vas in Škrlovica
Z burovžem naprej žvenklja,
Tam deli se vsa pravica,
Tam županstvo je doma.

Zdaj pa je županstvo doma pri Sv. Gregoriju in to holi. Kakor Ogri vedno gledajo, da bi oškodovali Avstrijo, tako tudi Dvorjanci niso naklonjeni občinskim koristim. Kaj so storili? Zahtevali so, naj se najemnina lova razdeli med posamezne občane, mesto, da bi se kakor dozdej, porabila za občinske stroške, da so imeli toliko manjše doklade. Zdaj se bo pa že nekaj vneslo in ta pota k županstvu bodo ravno vse vzela. Volivci prvega razreda bodo še nekaj potegnili, drugim pa ni vredno hoditi iskat. Na nekatere, ki imajo samo nekaj parcel v občini, prišlo bo morda po 10 vinarjev in po te naj pridejo tri ure daleč. Gregorci mislijo vse to pustiti gasilnemu društvu za poravnavo dolga na gasilnem orodju. Ta je pametna!

Še, še so novice, toda krošnja je premajhna. Za prihodnjič, ko bo „Domoljub“ večji, bo treba tudi krošnjo „prištukati“ ali pa novo in večjo narediti.

Slovenski novičar.

Prihodnji I. številki našega lista za I. 1904. bomo priložili položnico poštne hranilnice namesto poštne nakaznice, kakor je bilo dosedaj navada. Prosimo vse naročnike, da se za pošiljatev naročnine poslužijo edino te položnice. Sebi s tem prihranijo poštino, nam pa veliko truda. Kako se ta položnica rabi, bomo prihodnjič natančno razložili.

Opozorjamo na I. stran današnje številke. Agitatorji za dobro stvar, na noge! Porabite za agitacijo zlasti dneve okoli novega leta! Zato pa uredništvo zlasti vam želi dvakrat vesele božične praznike in srečno novo leto!

Naši shodi po deželi se vztrajno nadaljujejo. Zadnje nedelje so se sijajno vršili shodi v Ribnici, v Senožečah, Preddvorom, Šenpetru pri Novem mestu, v Toplicah, na Lipoglavem, v Šmihelu na Notranjskem, v Štiriji na Vipavskem, v Cerkljah na Gorenjskem in v Žužemberku. Posnemajte tudi drugod te kraje in pridružite se geslu: Vsa dežela po konci za razširjanje volivne pravice.

Naročajte si „Bogoljuba“! Kakor je treba našemu ljudstvu dobrega političnega lista, ki ga seznanja s tem, kaj se po domovini in po svetu novega in važnega zgodi, tako nam je treba tudi cerkvenega nabožnega lista, ki nas uči krščanskega bogoljubnega življenja in nam kaže skozi te zemeljske zmede pot do nebeške domovine. V ta namen je ustanovljen poleg „Domoljuba“ tudi „Bogoljub“. Prihodnje leto se bo „Bogoljub“ — kakor je bilo že iz spočetka nameravano — zlepšal in zvečal skoro za polovico; cena pa se mu bo zato povišala samo za osem krajcarjev; stal bo namreč ravno toliko kakor naš list, to je 1 K 60 h. Pri tej nizki ceni bo list tako velik, da mu bo mogoče izhajati brez zgube le, ako bi imel veliko število naročnikov. Niti nemški listi, ki se v večjem številu naročajo, niso tako poceni. — Tudi vse dopise, ki se tičejo cerkvenega življenja, o Marijinih družbah itd., pošiljajte „Bogoljubu“ in ne nam. — Naročajte, podpirajte, razširjajte dobre liste! Vsaka slovenska krščanska hiša imej naročena „Domoljuba in „Bogoljuba“!

„Gospodarska zveza.“ V Ljubljani je zboroval izredni občni zbor „Gospodarske zveze“, ki se je bavil z izpremembo pravil, katero zahteva preosnova zadružništva po novem zadružnem zakonu. Koflik obseg je že doseglo naše zadružništvo, se pač razvidi dovolj jasno iz tega, da šteje sedaj „Gospodarska zveza“ 208 zadrug med svoje člane. Od teh je 123 denarnih zadrug. Letošnje leto je bil napredek „Gospodarske zveze“ zopet velik. Na novo je pristopilo letos že 38 zadrug. Od teh je 21 denarnih zavodov (15 na novo ustanovljenih). Ker dobi po zakoniti preosnovi zadružništvo ugodno pravno podlago, je „Gospod. zvezi“ zagotovljen še večji napredek.

Zahvala

p. t. gg. volivcem deželnozborskega volivnega okraja Kranj-Skofja Loka-Tržič.

Vsled svoje preselitve v Celovec mi zadnji čas ni bilo mogoče svojega deželnozborskega mandata tako izvrševati, kakor bi bila moja želja in kakor zahtevajo vaše koristi.

Radi tega sem se odločil, da svoj deželnozborski mandat, ki ste mi ga dne 12. septembra l. 1901 s tako veličastno večino poverili, odložim ter vam tako dam priliko, da si izberete drugega zaupnika, ki bo v položaju, v težavnih razmerah, ki so zadnje čase zavladale na Kranjskem, v polni meri zastopati vaše težnje in koristi.

Poslavljaljoč se od vas, izrekam vam svojo najtoplejšo zahvalo na častnem zaupanju, ki ste mi je izkazali s svojedobno izvolitvijo, proseč vas, da me i nadalje ohranite v prijaznem spominu.

Z Bogom za narod!

V Celovcu, dne 6. dec. 1903.

Dr. Janko Brejc
odvetnik.

Podeljena je župnija Ljubno č. g. Gašperju Vilmanu, župniku v Kolovratu.

Umeščen je bil na župnijo Sodražico č. gosp. Frančišek Traven, doslej kapelan v Šent Juriju pri Kranju.

Župnija Zapoge v dekaniji Kranj je podeljena stolnemu vikarju č. g. Janezu Kalanu v Ljubljani.

Umrl je v Kranju 4. dec. Jožef Nemec, upokojeni sluga, ki se priporoča znancem in prijateljem v blagi spomin in molitev.

Zgled poštenosti. Gosp. Franc Mervar, tajnik posojilnice za Kandijo in okolico, izgubil je po poti

na pošto bankovec za 1000 kron (reci tisoč kron), katerega je našla Ana Bukovec iz Novega mesta št. 33 ter ga pošteno oddala Zares posnemanja vredna poštenost, ki zasluži vse pohvale.

Kako se denar dela. Pred 10 leti sta A in B vložila vsak 10.000 K na obresti. Prvi jih je nesel v hranilnico po 4%, drugi pa v posojilnico po 4½%. Letos sta oba na isti dan denar vzdignila, ker sta ga potrebovala za kupčijo. A. je v hranilnici dobil 14.859 K 24 h, B. pa v posojilnici 15.529 K 45 h. Torej je drugi dobil za 670 K 21 h več denarja nego prvi, akoravno sta bila oba enako svoto na eni in isti dan vložila. Zaslužil je B. 670 K 21 h s tem, da je denar nesel v posojilnico!

Sedemdesetletnica vrlega župnika. Iz Sv. Križa pri Litiji: Dne 26. novembra smo obhajali prav na slovesni način 70letnico našega vrlega g. župnika Andreja Peteka - a prav sijajno. Že na predvečer omenjenega dneva se je slovesno pritrkavalo; a ujedno se je razsvetlila cela vas Sv. Križ-Gabrovka, in cerkveni pevci so pod vodstvom g. J. Bervarja, ondotnega organista, zapeli podoknico, za kar jim bodi vsa čast! Drugi dan je bila slovesna sv. maša, pri kateri so bili navzoči „Marijina družba“, šolska mladina itd. ter obilo priprostega ljudstva. Seveda ni manjkalo tudi raznih čestitk g. župniku od raznih stanov. Bog ohrani še mnogo let vrlega in častivrednega g. župnika med nami!

99 mrličev k pogrebu nesel — kot stotega pa so njega nesli. Na Bregu pri Ptuju je umrl nagle smrti čevljar Franc Popl v 43. letu. Ob devetih zvečer je še šival, ob najstih pa je bil že mrtev. Zadela ga je srčna kap. Bil je velik prijatelj žganja; še zadnji dan si ga je precej privoščil. Zopet dokaz, da žganjepivec nobeden naravne smrti ne umrje. Varujmo se žganja! Opomniti je vredno, da je 99 mrličev k pogrebu nesel, kot stotega pa so njega ponesli.

Požar v Bohinjski Srednji vasi. O tem se še poroča: Ogenj se je pojavil dne 28. t. m. ob 10. uri ponoči v hiši kočarice Marije Arh, ki je neprevidno ravnala pri kuhanju s špiritom. Skupna škoda znaša 125.000 kron, zavarovanega pa je le 18.000 kron. Nesrečni pogorelci, deloma močno zadolženi mali kmetski posestniki, deloma ubogi gostači se nahajajo v toliko večji bedi, ker je v ondotnih goratih krajih dolgotrajna zima nastopila že z vso močjo. Kmetijski posestniki so pa posebno občutno prizadeti, ker jim je zgorela klaja in so vsled tega prisiljeni poprodati svojo živino ter si s tem uničiti podlago svojega gospodarstva. Z ozirom na skrajno bedo nesrečnih pogorelcev v Srednji vasi razpisuje vlada sklad milih darov po vsej kronovini ter se nadeja,

da klic ubogih pogorelcev na pomaganje ne ostane neusliššan, ampak da bo prebivalstvo Kranjske izpodbodel, da iznova izkaže svojo znano dobrodelnost. — Prosimo svoje čitatelje, da prihite na pomoč ubogim pogorelcem. Darove sprejema tudi uredništvo „Slovenca“ in župnijski urad v Srednji vasi.

Tavčarjev shod v Ribnici se ni obnesel, kakor je pričakoval. Tudi Rus iz Loškega potoka bi obžaloval, da je tako govoril, ko bi se zdaj trezno pogovarjal z Ribničani. Ljudje so pričakovali, da jim bo Tavčar kaj povedal o blagonosnem delovanju liberalne stranke, o zaslužnem delu liberalcev za krošnjarje, ali da jim bo dal res kak koristen migljaj za to ali ono, a pričakovali so zastonj! Nekaj neslanih zabavljic — to je bilo vse. Kar je pa govoril potoški Rus, to pa je bilo tako, da je zrele možake oblivala rdečica, ko so poslušali. Zato pa je sad tega shoda ta, da so se marsikomu odprle oči. Ko bi še tako natančno fotografirali liberalce, bi ne izdalo toliko, kakor je izdalo to, da so liberalci osebno stopili pred može. Po shodu je dejal neki kmet: „Ne morem reči, da sem najboljši kristjan in da me cerkev najbolj veseli; tudi sem do danes držal z liberalci. Danes pa mi je potoški Rus z grdobijami, ki jih je na shodu govoril, odprl oči, da vidim, kam pridemo, če jim bomo sledili.“ Tako je! Tavčar in Rus, le še pridita — misijonarit! In ta kmet ni edini teh misli!

Velike povodnji so bile po Kranjskem 6., 7. in 8. tega meseca. Na ljubljanskem barji je bilo vse pod vodo; Sava je silno narasla, železniški most pri Črnučah je bil v nevarnosti; velike so bile tudi povodnji v selški dolini, okoli Planine in Vrhnike, toda Krka je izstopila in veliko sveta preplavila. Sploh so bile po vseh planinskih deželah velike povodnji.

Nos odrezal. V Št. Petru pri Gorici ga je nedavno neka družba pošteno pila. In kakor se to že rado dogaja ob sličnih prilikah, je prišlo tudi to pot do prepira in pretepa. In tedaj se je zgodilo, da je eden pretepačev drugemu — odrezal nos, tako, da je poškodovancu ta imenitni del telesa obvisel le na koži. Prepeljali so ju — moža in nos — v goriško bolnišnico.

Iz Dedendola pri Višnji gori. Dne 8. t. m. je bil izvoljen županom gosp. Michael O m a h e n, ki je dosedaj že 16 let županoval. Svetovalcem so izvoljeni gg. Anton Skubic, Franc Križman in Andrej Kurent. Kakor ves odbor, tako so tudi vsi ti katoliško-narodnega mišljenja.

Razpis daril. Iz cesarja Franc Jožefa I. zaklada za stare in zveste posle. Iz tega zaklada, ki je bil ustanovljen l. 1898. v proslavo vladarjeve petdesetletnice, se letos odda deset daril po 20 k r o n. Ta darila se razdele meseca

decembra takim kmetijskim poslom s Kranjskega, ki še sedaj služijo in se izkažejo, da so npravnega vedenja in da služijo mnogo (najmanj 30) let neprenehoma pri eni in isti hiši, ki se peča s kmetijstvom, pa doslej še niso bili obdarovani. Prošnje je vložiti do 10. decembra t.l. pri podpisnem odboru. Vsaka prošnja, (ki je ni treba kolekovati) mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva. Podpisani odbor prav prijazno prosi vse one, ki so jim taki posli znani, naj jih opozoré na ta razglas ter jim pomagajo sestaviti prošnjo, ali pa naj jo naredé namesto njih. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Za smeh in kratek čas.

Besedna uganka.

Sestavil Jakob Hočevar.

a	soglasnik
a a a	zver
a a a a a	rokodelec
b c č č č	dan v tednu
d e e e e	glodavec
e e h i i	posoda
k k k k k	domača žival
k k l l l	ravnokrilec
l l m n n	ptica
n n n n o	prebivalec mesta na Gorenjskem.
o o o o o	posoda
o o p r r	storžnjak
r r r r s	ptica
s s s š u	denar
v v v v v	usnatica.

Po sredi od zgoraj navzdol se bere želja „Domoljuba“.

Rebusa.

I.

Sreča, dno + ves E lo (no), dleto

II.

Dom, sol, ljub, „daleč vrv“ 100 ^{ej}/_{pr}

Demant.

a	soglasnik
a a a	žensko ime
a a a a a	človeška usoda
c c č e e e e	del kolovrata
e e e e e e c f f	narod
i i i i k k k k l l m	— — — —
n n n n o r r r r	luč
r r r s s s s	nebeš. znamenje
š t t t t	zdravilo
t v v	vladar
v	soglasnik

Rešitev ugank v zadnji številki.

Besedne uganke.

I.

Ostanimo zvesti naročniki „Domoljuba!“

II.

Brezovka za Miklavža.

III.

December.

Računska uganka.

Bilo je 27 oseb: 8 moških, 7 žena, 7 mladeničev, 2 deklet in 3 dečki, ki so skupaj plačali 25 kron 98 vin. (V zadnji številki je bila tisk. pomota.)

Rebus.

I.

Naročajte si le naše časnike!

II.

Kmet naj bo gospodar!

Prav so jih rešili: Andrej Porenta v Virmašah; Marija Vranjek v Št. Ilju pri Velenju; Jožef Žagar v Stari Loki; Gregor Repič, mizarski učenec v Polzeli; Franc Vilfan, posestnik na Križni gori; Stefan Ukmar v Sisku.

Loterijske srečke.

Line,	12. decembra	58	20	62	8	19
Trst,	5. decembra	3	36	87	77	20
Dunaj,	12. decembra	26	78	32	42	75
Gradec,	12. decembra	70	50	3	54	73

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dné 7. januarja 1904.

Izjava.

Zupanstvo občine Šmarca izjavlja, da ni ono tirjalo Janeza Jerana, kakor je bilo brati v »Domoljubu«, pač pa ga je tirjala vas Duplica in vas Bakovnik za obresti ubožnega zaklada. Prisodi mu je pa tudi odbor občine Šmarca vprilo deželnega revizorja v seji dne 30. avgusta t. l., da mora povrniti občini Šmarca 30 K kot skupiček za kos prodanega občinskega sveta.

Zupanstvo Šmarca dne 1. dec. 1903.

Jakob Gregorin,
župan.

A. Sušnik

Ljubljana

Zaloška cesta števil. 15

priporoča svojo zalogo specerijskega blaga, moke, žganja, spirita in ob času setve prava garantirano kaljiva semena, kakor trava, detelja itd. Imam tudi veliko zalogo vseh v železnino spadajočih reči: najboljše vrste železo, traverse, železniške šine, vezi Roman in Portland-cement, štorje za strop obijati, strešni k'lej (Dachpappe), okove za vrata in okna, vsake vrste štedilnike (Sparherde), kotle, bakreno, cinkasto in pocinkano pločevino, mreže za ograjo, peči, pozlačene nagrobne križe, različne žage srpe in najtoliše kose.

Vsakovrstnega orodja za mizarje, kleparje, ključarje in kuhinjske oprave.

Nadalje najboljše vrste slamoreznice, mlatilnice, g'peljne, čistilnice, stiskalnice zagradja, mlinci za žito in koruzo, sesalke (Pumpe), cevi za vodovode. 159 4-2

Dobra postrežba in nizke cene.

Najvišje odlikovanje London 1903

„Grand prix!“

Diplomo, medajlo in častni križec

je dobil

Kranjski redilni prašek

za prašiče.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja redilno in varstveno sredstvo se pomeša med krmo pa tudi že pujskom. Za varstvo, da prašiči raje žró, za debelost, za plemo.

1 zavitek za 50 vin. zadostuje za tedne. Napredaj pri trgovcih; po pošti 5 zavitkov iz glavne zaloge

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Zahvalna pisma, tudi uradno poverjena, prihajajo vsaki dan.

Molitvenik

162 3 za Marijine družbe,

„Vodilo“ in „Najboljša mati“ skup, se dobi v velikem tisku v vezavah po 1¹/₂, 2 in 3 krone. Kdor jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih 10 dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdajatelja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar se pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja tudi „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v., 50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. — „Vodilo“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se brezplačno privezuje 20 str. debel „dodatek“, ki obsega 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K.

Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta dodatek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižici sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali šolarje. 1240 9

Iščem pošten ga, pridnega mladeniča, kot mizarskega učenca

starost od 14—17 let. — Pojasnilo da jem pismeno ali ustmeno

Ivan Petelin,

mizarski mojster v Ribnici hšt. 150, Dolensko.

64 9 Ilustr. ceniki na razpolago.

Anton Belec

v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeluje in priporoča cerkvene svetilnice ali stalnice iz kositarja, ali medenine in iz tompaka, obhajilne svetilnice, pušice z zvončki, štedilna železna ognjišča; prevzema kritje streh in zvonikov.

Pri kupovanju zahtevajte
Schichtovo štedilno milo z znamko „JELEN“.

Je **zajamčeno čisto**, brez vsake škodljive primesi, pere izvrstno.
 Kdor hoče dobiti res **zajamčeno čisto**, perilo neškodljivo milo, naj gleda na to, da je na vsakem kosu ime „Schicht“ in gorenja znamka »jelen«.
Je dobil povsod!

Varstvena znamka

35 20-18

Vse vrste
slamorenice

lahko tekoče za na roko in do najmočnejših za na gepelj ali vodno moč v veliki izbiri priporočata

Karl Kavšeka nasl. 193 3-3

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na debelo in drobno in zaloga poljedelskih strojev

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi se dobijo po najnižji ceni vsi drugi poljedelski stroji, kakor: gepeljni, mlatilnice, reporenice, mlini za šrotati in mleti, preše za sadje in grozdje, trombe in cevi za vodovode in sploh vsa železnina.

Bakrene kotle za žganje.

Slov. ceniki se razpošiljajo na zahtevo brezplačno.

Ženske zmešane in rezane lase

kupujem v vsaki množini od dveh kilogramov naprej ter plačujem boljše in višje cene, kakor do sedaj noben drugi kupec. — Za sprejeto blago odpošljem takoj znesek. — Nabiralci las naj se blagovolijo ozirati na moj naslov. 17 12-11

Aleksander Gjud,
 Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
 tovarna dežnikov,
 Ljubljana, Mestni trg 15.

57 17

Potniki v Ameriko!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York z brzim parobrodom „*Aurania*“ z 1200 mesti III. razreda in z 300 salon-mesti II. razreda s kabinami, in z brzim parobrodom „*Carpathia*“ z 2000 mesti III. razreda in z 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, hrano z vinom in vso postrežbo

iz Trsta v Novi-York

III. razred, za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

214 2-2

„*CARPATHIA*“ 15. decembra 1903.
 „*AURANIA*“ 29. decembra 1903.

„*CARPATHIA*“ 2. februarja 1904.
 „*AURANIA*“ 16. februarja 1904.

Natahčnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novi-Yorka v notranja mesta Zjedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Comp., Trst**

Via Carlo Ghenga št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: **Schroderco - Trst.**

Potniki naj se zglasijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne biljete!

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

